

Nieuwe wet tegen ‘verheerlijking van terrorisme’ gevaarlijk: zet deur open voor politieke vervolging

De Nederlandse regering werkt aan een wetsvoorstel om ‘verheerlijking van terrorisme’ en openbare steunbetuigingen aan zogenoemde terroristische organisaties strafbaar te stellen. We hebben in een formele consultatie kritiek geuit op het voorstel. Het wetsvoorstel is namelijk niet alleen overbodig, maar ook gevaarlijk. Het schept ruimte voor politieke vervolging, werkt discriminatie in de hand en tast de ruimte voor maatschappelijk debat en solidariteit aan. Deze beperkingen passen binnen een extreemrechtse strategie om tegenmacht te verzwakken. Dit voorstel hoort niet thuis in een democratische rechtsstaat.

In het Verenigd Koninkrijk zie we hoe wetten tegen “verheerlijking van terrorisme” worden misbruikt – zoals bij pro-Palestijnse of klimaatdemonstranten | Lab Mo/SOPA Images/Shutterstock

(<https://www.anpfoto.nl/search.pp?pictureid=532023274&page=2&pos=41>)

Wij maken ons zorgen. De Nederlandse regering werkt aan een wet die het strafbaar maakt om “terrorisme te verheerlijken” of om openlijk steun te betuigen aan zogenoemde terroristische organisaties. Maar juridisch én moreel rammelt het voorstel.

Wij waarschuwen: deze wet zet de deur open voor politieke vervolging van activisten, journalisten, onderzoekers en demonstranten. Het dreigt vooral mensen met een islamitische achtergrond te raken. En de wet maakt het lastiger om je publiekelijk uit te spreken tegen onrecht; juist op momenten dat dat hard nodig is.

Waar begint terrorisme? En wie bepaalt dat?

Wat “terrorisme” is, blijft vaag in de wet. Dat geldt nog sterker voor het begrip “terroristische organisatie”. Wordt iedere groep die geweld gebruikt automatisch als terroristisch gezien? En geldt dat ook voor staten die doelbewust geweld inzetten tegen burgers?

In de praktijk zien we dat het label vaak politiek wordt gebruikt. De Europese en VN-lijsten van terroristische organisaties (waar de Nederlandse overheid zich op baseert), zijn het resultaat van diplomatiek handjeklap. Groepen worden toegevoegd of geschrapt op basis van belangen – niet van feiten. Denk aan de manier waarop sommige gewapende groepen op terroristenlijst gezet zijn, of later, zoals de huidige machthebbers van de HTS, er weer afgehaald zijn. Relaties met VS en Europa en Westerse belangen speelden daarbij vaak een grotere rol dan de manier waarop deze groepen daadwerkelijk geweld toepasten. Een ander voorbeeld is hoe het geweld van Hamas als terrorisme wordt aangemerkt, maar het geweld van Israël tegen Palestijnse burgers vaak niet.

Strafbaar stellen van solidariteit

Het voorstel maakt ook ‘verheerlijking van terroristische daden’ strafbaar. Maar wat betekent dat precies? In andere landen zien we dat dit vooral betekent dat mensen vervolgd worden vanwege hun steun aan de doelstellingen van een groep en niet aan de daden.

Dit betekent dat wanneer jij als individu bijvoorbeeld publiekelijk zegt dat de bezetting van Palestina moet stoppen (een eis die volgens internationaal recht volledig legitiem is) en een organisatie die als ‘terroristisch’ is bestempeld vindt dat toevallig ook: dan ben jij volgens deze wet strafbaar om jouw uitspraak.

Discriminatie ligt op de loer

Het risico op willekeur is groot. Want het zijn zelden gewelddadige groepen uit westerse hoek die het label ‘terroristisch’ krijgen. Israëlische kolonisten in de

bezette Palestijnse gebieden of extreemrechtse milities in de VS? Die blijven meestal buiten beeld. Terwijl islamitische organisaties of demonstranten in Europa juist bovengemiddeld vaak worden gecriminaliseerd.

Het is geen toeval, het is systemisch. En door deze wet zal dat verder versterkt worden.

Nederland moet zich niet laten meeslepen

We kennen de voorbeelden. In Turkije en Rusland wordt soortgelijke wetgeving gebruikt om critici monddood te maken. Maar ook dichterbij huis zien we hoe wetten tegen “verheerlijking van terrorisme” worden misbruikt – zoals bij pro-Palestijnse of klimaatdemonstranten in Duitsland en het VK.

Ook daar begon het met vage definities. En eindigde het met het vervolgen van mensen die zich inzetten voor vrede en rechtvaardigheid.

Wij zeggen: trek dit wetsvoorstel in

We werken elke dag aan vrede. Dat betekent ook: ruimte beschermen voor protest, solidariteit en politieke meningsuiting. Juist als dat ongemakkelijk is. Juist als dat schuurt. Dit zijn waarden die in Nederland zorgvuldig zijn geformuleerd en we al decennialang hoog in het vaandel hebben staan.

Laten we voorkomen dat we verder afglijden in de extreemrechtse strategieën van dit kabinet. Dit voorstel hoort niet thuis in een democratische rechtsstaat. Het is overbodig, onethisch en gevaarlijk. Daarom roepen wij de Nederlandse regering op om het voorstel niet in te dienen.